

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Daniela Hudáka a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Štefana Michálika na neverejnom zasadnutí konanom 26. júna 2014 v Bratislave v trestnej veci obvineného **J. K.** pre zločin poškodzovania veriteľa podľa § 239 ods. 1 písm. c/, ods. 5 písm. a/ Tr. zák., o dovolaní ministra spravodlivosti proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo 14. mája 2013, sp. zn. 8T 4/2010, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie ministra spravodlivosti Slovenskej republiky **sa o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Trenčín z 11. februára 2010, sp. zn. 8T 4/2010, bola podľa § 334 ods. 4 Tr. por. schválená dohoda o vine a treste medzi obvineným J. K. a prokurátorom Okresnej prokuratúry Trenčín, podľa ktorej bol obvinený uznaný vinným zo spáchania zločinu poškodzovania veriteľa podľa § 239 ods. 1 písm. c/, ods. 5 písm. a/ Tr. zák., na tom na skutkovom základe, ako je uvedený vo výrokovvej časti prvostupňového rozsudku.

Za to bol obvinenému podľa § 239 ods. 5 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, ods. 3, ods. 8 Tr. zák. a s prihliadnutím k § 36 písm. j/, písm. l/ Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere troch rokov, ktorého výkon mu bol podmiennečne odložený podľa § 51 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zák.

Podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. súd ustanovil obvinenému skúšobnú dobu probačného dohľadu v trvaní troch rokov.

Podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 51 ods. 4 písm. j/ Tr. zák. súd uložil obvinenému povinnosť zamestnať sa v skúšobnej dobe probačného dohľadu, alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie, nakoľko podľa osobitného zákona nespĺňal podmienku bezúhonnosti a nemohol podnikáť.

Podľa § 51 ods. 4 Tr. zák. súd uložil obvinenému povinnosť spočívajúcu v príkaze, aby v skúšobnej dobe probačného dohľadu vynaložil maximálne úsilie a vykonal všetky dostupné kroky, opatrenia smerujúce k náhrade škody.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd uložil obvinenému povinnosť nahradiť poškodenej spoločnosti S., a.s., so sídlom v T., Z. X., IČO: X. škodu vo výške 221 144 eur.

Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. súd odkázal poškodenú spoločnosť S., a.s. so zvyškom uplatneného nároku na náhradu škody na občianske súdne konanie.

Citovaný rozsudok o schválení dohody o vine a treste nadobudol so zreteľom na ust. § 334 ods. 5 Tr. por. právoplatnosť vyhlásením, t.j. 11. februára 2010.

Uznesením Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 8T 4/2010, zo dňa 14. mája 2013 podľa § 419 ods. 1 Tr. por. a s použitím § 50 ods. 4 Tr. zák. súd vyslovil, že sa odsúdený J. K. osvedčil v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 11. februára 2010, sp. zn. 8T 4/2010 a že trest odňatia slobody v trvaní 3 rokov nevykoná. Prokurátor sa po vyhlásení rozhodnutia vzdal práva podať opravný prostriedok, uznesenie preto neobsahuje písomné odôvodnenie. Citované rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 14. mája 2013. Proti uzneseniu prvostupňového súdu podal 13. novembra 2013 dovolanie minister spravodlivosti Slovenskej republiky.

Dňa 24. marca 2014 bolo Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky predložené dovolanie ministra spravodlivosti Slovenskej republiky podané na základe podnetu poškodenej spoločnosti S., a.s. podľa § 369 ods. 1 Tr. por. z dôvodu podľa § 371 ods. 2 Tr. por. smerujúce proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 8T 4/2010, zo 14. mája 2013, ktorým bolo vyslovené, že odsúdený J. K. sa osvedčil v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia, uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Trenčín z 11. februára 2010 a že trest odňatia slobody v trvaní troch rokov nevykoná.

Dovolanie bolo podané z dôvodu, že napadnutým rozhodnutím bol porušený zákon v ustanoveniach § 52 ods. 1 Tr. zák. a § 418 Tr. por. v neprospech odsúdeného J. K..

Dovolateľ v dovolaní namieta, že neexistovali dôvody na osvedčenie sa odsúdeného po skúšobnej dobe, súd zle vyhodnotil správanie odsúdeného počas skúšobnej doby, pretože obvinený si nesplnil svoju povinnosť vyvinúť maximálne úsilie a všetky dostupné kroky a opatrenia k náhrade škody, keďže odsúdený uhradil z celej škody vo výške 221 144 eur ku dňu skončenia skúšobnej doby sumu 11 500 eur.

Minister spravodlivosti ďalej argumentoval tým, že počas trvania skúšobnej doby je zjavné pokračovanie konania obvineného, ktoré je vedené tým istým úmyslom ako jeho trestná činnosť a jednoznačne vykazuje znaky zatajovania príjmov a predstierania, že žiadne príjmy nemá, alebo že nemá príjmy v dostatočnom objeme na náhradu škody. Dovolateľ najmä namietal, že J. K. vystupoval ako riaditeľ v spoločnosti H. ku dňu 12. mája 2009, 26. júla 2010, 06. augusta 2011 a sám rozhodoval o výške svojho príjmu. Stanovenie jeho príjmu na hodnoty, ktoré deklaroval pri probačnom dohľade bolo tak jeho vlastným rozhodnutím a to tak, aby tieto príjmy boli limitované na účely výplaty náhrady škody. Dovolateľ poukazoval na skutočnosť, že súd sa nezaoberal tým, že suma 185 eur mesačne nemohla pokrývať životné náklady odsúdeného a jeho rodiny a nezaoberal sa skutočnosťou, že odsúdený J. K. zatajil pozíciu v tejto spoločnosti ako aj príjem z tejto spoločnosti. Ďalej namietal, že súd sa nezaoberal tým, akým spôsobom, kedy a v akej výške získal odsúdený J. K. sumy, ktoré použil na úhradu škody poškodenému. Ďalej zo spisového materiálu sú zrejme nezrovnalosti týkajúce sa zrušenia a výmazu spoločnosti S., a.s. a obnova S., a.s. z obchodného registra, tiež nedoloženie vierohodného dokladu o predaji akcií spoločnosti S., a.s.

Minister spravodlivosti Slovenskej republiky preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky

1/ podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že uznesením Okresného sudu Trenčín zo dňa 14. mája 2013, sp. zn. 8T 4/2010, bol porušený zákon v ustanoveniach § 418 Tr. por. a § 52 ods. 1 Tr. zák. v prospech odsúdeného J. K.;

2/ podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil napadnuté uznesenie Okresného súdu Trenčín zo dňa 14. mája 2013, sp. zn. 8T 4/2010, a zrušil aj ďalšie rozhodnutia na zrušený výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad;

3/ podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal Okresnému súdu Trenčín, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Odsúdený J. K. sa vyjadril k podanému dovolaniu prostredníctvom svojho obhajcu tak, že vyvíjal maximálne úsilie o náhradu škody s prihliadnutím na skutočnosť, že nemohol v čase plynutia skúšobnej doby podnikat', ani byť štatutárnym orgánom obchodných spoločností v SR a tým bola značne obmedzená a znevýhodnená jeho možnosť uplatniť sa na trhu práce. Odsúdený J. K. zdôraznil, že viedol riadny život, snažil sa nahradiť škodu, nájsť si zamestnanie. Uhradil časť škody vo výške 11 500 eur. Odsúdený J. K. uviedol, že dovolanie nie je opodstatnené a svojím obsahom nenapĺňa dovolací dôvod podľa § 371 ods. 2 Tr. por. Poukázal na to, že za účelom vymoženia pohľadávky voči osobe odsúdeného je vedené exekučné konanie.

K dovolaniu sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Trenčín, ktorý uviedol, že intervenujúci prokurátor sa po vyhlásení uznesenia vzdal práva podať opravný prostriedok, pretože uznesenie súdu považoval za zákonné a dôvodné a to najmä s poukazom na vyjadrenie samotného odsúdeného ohľadom svojho osobného stavu, vyživovacej povinnosti k trom maloletým deťom, aktuálneho príjmu ako aj s prihliadnutím na tú skutočnosť, že odsúdený v rámci plynutia skúšobnej doby podmieneného odsúdenia nahradil poškodenému časť spôsobenej škody. Zastáva názor, že odsúdený splnil povinnosť uloženú mu právoplatným rozsudkom Okresného súdu Trenčín a preto boli splnené podmienky na jeho osvedčenie v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia. Uviedol, že ak má poškodený resp. jeho právny zástupca vedomosť o tom, že by sa odsúdený vyhýbal svojej povinnosti vynaložiť maximálne úsilie a vykonať všetky dostupné kroky a opatrenia smerujúce k náhrade škody, môže v tejto veci využiť primárne inštitúty civilného práva.

Poškodená strana vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že dovolanie je dôvodné, stotožňuje sa s názorom ministra spravodlivosti. Súd mal rozhodnúť, že J. K. sa v skúšobnej dobe neosvedčil a podmienne odložený trest odňatia slobody sa vykoná.

K dovolaniu sa taktiež vyjadrila prokurátorka Generálnej prokuratúry, ktorá sa s podaným dovolaním a jeho dôvodmi v celom rozsahu stotožnila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) preskúmal dovolanie ministra spravodlivosti a zistil, že dovolanie bolo podané v zákonnej lehote v zmysle § 370 ods. 1 a ods. 2 Tr. por. a v uvedenej lehote bolo podané na mieste, kde bolo možné tento mimoriadny opravný prostriedok podať, teda na Okresnom súde Trenčín, pri dodržaní ustanovenia § 370 ods. 3 Tr. por., avšak súčasne zistil aj to, že dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 2 Tr. por.

Dovolacie námietky ministra spravodlivosti smerujú na hodnotenie dôkazov konajúceho súdu.

V predmetnom prípade Okresný súd Trenčín vyslovil, že sa odsúdený J. K. osvedčil v skúšobnej lehote podmieneného odsúdenia a že trest odňatia slobody v trvaní troch rokov nevykoná. Po vyhlásení uznesenia na verejnom zasadnutí sa odsúdený a prokurátor vzdali práva na podanie sťažnosti, preto uznesenie podľa § 176 ods. 3 Tr. por. neobsahuje písomné odôvodnenie.

Podľa § 50 ods. 4 Tr. zák., ak odsúdený viedol v skúšobnej dobe riadny život a riadne vykonal iné uložené sankcie a plnil uložené obmedzenia a povinnosti, súd vysloví, že sa odsúdený osvedčil.

Pokiaľ ide o plnenie povinnosti, ktorá je uložená súdom a ktorú má odsúdený plniť počas skúšobnej doby podmieneného odsúdenia, najvyšší súd vychádzal z toho, že ustanovenie § 50 ods. 4 Tr. por. stanovuje, že na osvedčenie sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia je potrebné, aby odsúdený plnil (teda nie splnil) povinnosti uložené odsúdenému v skúšobnej dobe súdom, t. j. na vyslovenie osvedčenia nie je nevyhnutné nutné, aby pri každom type uloženej povinnosti musel odsúdený každú povinnosť aj úplne splniť už v skúšobnej dobe. Záleží na tom, aká povinnosť je odsúdenému uložená a čo je jej účelom (cieľom). Súd počas skúšobnej doby sleduje celkové správanie počas skúšobnej doby a nielen jeho správanie (postoj) k plneniu uložených povinností počas výkonu probačného dohľadu.

Z uvedeného možno vyvodit', že ak odsúdený, ktorému bola uložená povinnosť uhradiť v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia škodu poškodenej spoločnosti vo výške 221 144 eur, neuhradí úplne a celkom a to do uplynutia skúšobnej doby, neznamená to a priori a automaticky, že súd musí rozhodnúť o neosvedčení sa odsúdeného v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia. Takýto formálny postup súdu by popieral účel podmiennečného trestu so stanovením povinnosti nahradiť škodu, nakoľko jeho podstatou bolo a je vytvoriť podmienky smerujúce k náhrade škody. Uložením podmiennečného trestu odňatia slobody v kombinácii s uložením povinnosti spočívajúcu v príkaze zamestnať sa v skúšobnej dobe probačného dohľadu, alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie, ako aj v povinnosti spočívajúcu v príkaze vynaložiť maximálne úsilie a opatrenia smerujúcich k náhrade škody a povinnosti nahradiť škodu poškodenej spoločnosti vo výške 221 144 eur, dal štát odsúdenému, ale aj poškodenému, najavo, že nahradenie škody má prednosť pred tým, aby bol odsúdený zbavený slobody, nakoľko je predpoklad, že takéto „napomenutie“ zo strany štátu bude dostatočné a zabezpečí práve nahradenie škody. Pri tomto type uloženej povinnosti preto postačí, ak odsúdený, podľa svojich možností a schopností, plní povinnosť uloženú mu v skúšobnej dobe, teda ak vykoná všetky dostupné kroky a opatrenia smerujúce k náhrade škody. V neposlednom rade je potrebné poukázať na skutočnosť, že súd poškodenú spoločnosť S., a.s. so sídlom v T. odkázal so zvyškom uplatneného nároku na náhradu škody na občianske súdne konanie.

Z uvedených právnych úvah vychádzal súd aj v posudzovanom prípade, pričom z dokazovania vyplynulo, že odsúdený plnil povinnosť uloženú mu súdom v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia. Je teda predpoklad, že zvyšok uplatneného nároku na náhradu škody bude postupne uhradený celý a to prostredníctvom exekučného konania, ktoré sa v súčasnosti vedie voči osobe odsúdeného za účelom vymáhania pohľadávky.

Najvyšší súd zdôrazňuje, že by bolo absolútne neadekvátnym zásahom zo strany štátu, ak by súd v posudzovanom prípade nariadil výkon trestu, pretože odsúdený by tak stratil prácu a tým aj pravidelne sa opakujúci príjem a možnosť hradiť zvyšok škody.

K dovolaniu ministra spravodlivosti Slovenskej republiky je potrebné uviesť, že dovolanie je písané v rovine rôznych úvah ohľadne správania sa odsúdeného počas skúšobnej doby podmiennečného odsúdenia. Dovolateľ vytýka v dovolaní prvostupňovému

súdu, že v základnom konaní uložil obvinenému nedostatočný trest, že obvinený pokračoval v skúšobnej dobe v páchaní trestného činu s tým istým úmyslom ako v konaní, za ktoré bol odsúdený. Uvádza, že jeho konanie počas skúšobnej doby jednoznačne vykazuje znaky zatajovania príjmov a predstierania, že žiadny príjem nemá. Vytýka súdu, že sa nezaoberal tým, že sumu 185 eur, ktorú vykazoval ako príjem, nemohla pokrývať jeho životné náklady ako aj celej rodiny, súd sa nezaoberal tým, že keď mal uvádzaný príjem vo výške 185 eur, odkiaľ zobral finančné prostriedky na úhradu škody poškodenej strane. Je potrebné si uvedomiť, že súdy rozhodujú na základe dôkazov, ktoré môžu predložiť aj strany konania. Súdy nemôžu rozhodovať na základe rôznych úvah, ako je to uvedené v predmetnom dovolaní alebo dôkazoch, ktoré nie sú jednoznačné a presvedčivé.

Je potrebné súhlasiť s dovolateľom v tom, že probačný dohľad bol vykonávaný nedostatočne a vypracované správy boli povrchné. Tieto pochybenia ale nemôžu zakladať dovolací dôvod.

Vzhľadom k uvedenému, najvyšší súd sa stotožňuje so závermi Okresného súdu Trenčín, ktorý dospel k záveru, že je možné rozhodnúť o osvedčení sa odsúdeného v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia, nakoľko odsúdený viedol riadny život a v rámci svojich možností a schopností aj plnil povinnosti uložené mu prvostupňovým rozsudkom.

Pretože Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil žiadne pochybenie Okresného súdu v Trenčíne ohľadne zisteného skutkového stavu veci a hodnotenia vykonaných dôkazov, nemohol byť naplnený ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 2 Tr. por., ktorý uplatnil minister spravodlivosti Slovenskej republiky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací preto pre evidentné nesplnenie podmienok dovolania dovolanie ministra spravodlivosti podané v neprospech J. K. ako nedôvodné odmietol na neverejnom zasadnutí.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. júna 2014

JUDr. Daniel H u d á k, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová